

PLA DE FORMACIÓ DOCENT DEL PROFESSORAT DE LA UNIVERSITAT JAUME I (2020-2023)

(Aprovat pel Consell de Govern Número 2 del 24 de febrer de 2020)

1. INTRODUCCIÓ
2. ÀMBITS DE LA FORMACIÓ
3. PROGRAMES I ACCIONS DE FORMACIÓ DOCENT
4. SELECCIÓ DE PROFESSORAT
5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT

1. INTRODUCCIÓ

L'aposta de l'UJI per la qualitat dels estudis i la docència, així com pel necessari desenvolupament professional docent del seu personal, converteix la formació del professorat en un eix estratègic en les seues polítiques, tal com es recull en els [Estatuts de l'UJI](#): «La Universitat Jaume I ha de garantir l'actualització i el perfeccionament del professorat, per a la qual cosa ha d'establir els mitjans i activitats específiques de formació permanent» (article 130.2) i en el [Model Educatiu](#), on es destaca la necessària qualitat de l'activitat docent i el reciclatge continu, que haurà de ser un tret d'identitat del professorat per a poder implementar a les aules les noves metodologies i pràctiques educatives.

El [Pla d'Acció de Govern 2019-2022](#) estableix concretament que tots els programes desenvolupats en l'àmbit docent hauran de respondre a quatre eixos transversals: la internacionalització, l'impuls digital, la igualtat de gènere i la inclusió. D'acord amb els diferents programes del Pla d'Acció de Govern, i especialment amb Pla UJI Digital, es destaca la necessitat d'apostar per la implementació i adaptació del Marc europeu per a la competència digital del professorat (DigCompEdu). Un marc pensat no només en relació amb les habilitats tecnològiques del professorat, sinó amb totes aquelles competències necessàries per a fer front als reptes de la societat digital actual.

El [Marco de desarrollo profesional del profesorado universitario](#) (Paricio, 2018), promogut per la [Red Estatal de Docencia Universitaria \(REDU\)](#), de la qual forma part l'UJI, proposa que el desenvolupament professional docent ha de tenir quatre perfils o nivells clarament diferenciats:

- Nivell 1: Llindar mínim. Qualitat docent que ha de garantir-se en qualsevol situació.
- Nivell 2: Bona qualitat docent. Nivell generalitzable com a objectiu institucional. Bon nivell de compromís amb la institució i de coordinació amb la resta de l'equip docent
- Nivell 3: Excel·lència. La docència com a prioritat professional
- Nivell 4: Lideratge i reconeixement excepcional. La docència com a investigació. Contribució rellevant a la millora de la docència universitària i de l'educació superior.

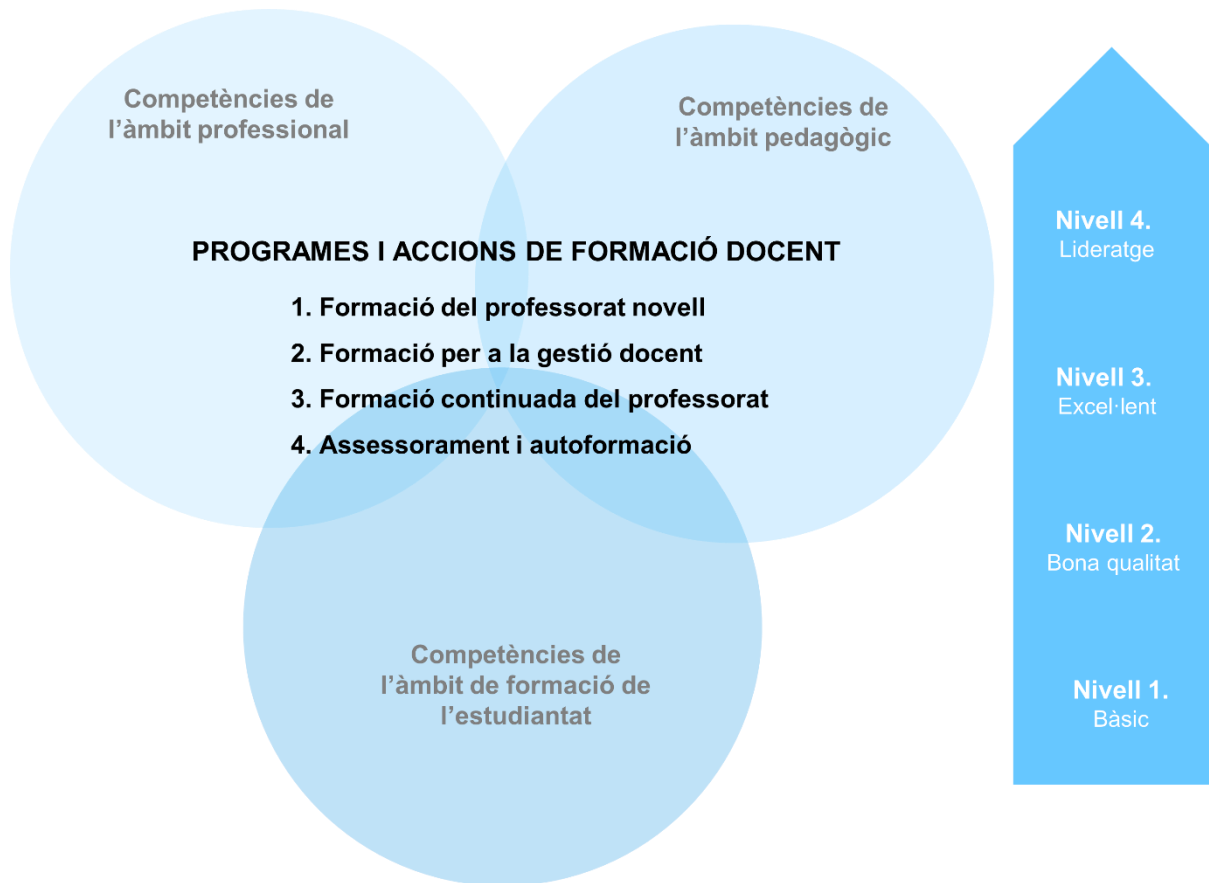

Figura 1: Pla de Formació Docent del professorat de l'UJI

Veurem en el present Pla de Formació que es proposen diferents programes per a complir amb un doble objectiu:

- A) Promoure i donar suport al desenvolupament professional docent del professorat de l'UJI, des de les seues etapes inicials fins a les etapes de màxima experiència.
- B) Contribuir a la millora de la qualitat de l'ensenyament i de l'aprenentatge de l'estudiantat.

2. ÀMBITS DE FORMACIÓ DOCENT

Aquest Pla de Formació Docent pren com a base l'esmentat marc DigCompEdu, de competències docents per a un món digital, proposat per la Comissió Europea (2017), pres com a referència també per CRUE, i en línia amb el Pla UJI Digital.

Aquest model estableix fins a 23 competències, el domini de les quals s'haurà de facilitar al professorat mitjançant la seua formació, i que s'estructuren en tres àmbits fonamentals:

- (1) les competències professionals, aquelles habilitats tècniques relacionades amb l'activitat quotidiana del professorat;
- (2) les competències pedagògiques, que impliquen totes les accions relacionades amb el procés d'ensenyament-aprenentatge, i
- (3) les competències de l'estudiantat, és a dir, la capacitat del professorat per a desenvolupar les competències transversals i específiques de l'estudiantat (segons el que recomana en aquests sentit el document de la Comissió Europea (2018) *Recomanació del Consell de 22 de maig de 2018 relativa a les competències claus per a l'aprenentatge permanent (Text pertinent a efectes de l'EEE) (2018/C 189/01)*. Diari Oficial de la Unió Europea).

Així mateix, aquest Pla de Formació Docent incorpora de manera transversal en els tres àmbits la competència lingüística, en línia amb l'Estratègia de Convivència i Promoció Lingüística (ECOPOL), com a part del compromís de l'UJI per l'aprenentatge de llengües i la internacionalització.

Si relacionem aquestes competències amb els possibles àmbits formatius que caldrà desenvolupar en aquest programa, podem proposar els següents blocs:

1. Professional

- 1.1. Col·laboració i treball en equip
- 1.2. Comunicació i habilitats interpersonals
- 1.3. Seguretat i prevenció i drets digitals
- 1.4. Reflexió i innovació educativa
- 1.5. Ús del valencià com a llengua docent
- 1.6. Ús de llengües estrangeres en la docència

2. Pedagògic

- 2.1. Planificació i gestió de la docència
- 2.2. Metodologies d'ensenyament-aprenentatge
- 2.3. Seguiment i avaluació de l'estudiantat
- 2.4. Accessibilitat, inclusió i igualtat de gènere
- 2.5. Creació de recursos digitals
- 2.6. Entorns virtuals i docència en línia

3. Formació de l'estudiantat

- 3.1. Comunicació oral i escrita
- 3.2. Competència digital
- 3.3. Aprenentatge autònom
- 3.4. Competència ciutadana (ètica, igualtat, pau, respecte a la diversitat, sostenibilitat i canvi climàtic)
- 3.5. Competència emprenedora
- 3.6. Competències específiques dels plans d'estudis

3. PROGRAMES I ACCIONS DE FORMACIÓ DOCENT

Per a contribuir al progrés professional en l'àmbit docent del professorat de l'UJI, aquest pla contempla els següents programes i accions de formació docent:

3.1. Programa de Formació del Professorat Novell

Aquest programa té per objecte garantir que tot el professorat que s'incorpora per primera vegada a la docència universitària a l'UJI reba l'ajuda i assessorament necessaris per a assolir uns estàndards bàsics de qualitat.

El programa consta de les següents accions formatives:

A) Sessió formativa d'acollida

Cada curs acadèmic, abans del començament oficial de les classes, s'organitzarà una sessió formativa inicial a la qual es convidarà tot el professorat que s'haja incorporat per primera vegada a la docència de l'UJI i tinga assignats crèdits de POD (sobretot professorat associat i ajudant, així com personal investigador en formació amb *venia docendi*).

En aquesta jornada se'ls proporcionarà l'accés a la *Guia d'acollida a la docència*, una guia de resposta ràpida a totes les qüestions indispensables per al professorat per tal d'incorporar-se de manera autònoma a la docència de l'UJI (ús de les taules multimèdia, fitxatge, Aula Virtual, etc.).

B) Formació d'iniciació a la docència de l'UJI

El personal docent i investigador amb docència oficial assignada en POD i amb menys de tres anys de contracte o experiència docent disposarà d'un programa de dos anys acadèmics de durada que inclourà, almenys, les següents accions formatives:

- 1) Mòduls de formació general o bàsica per a la docència universitària.
- 2) Activitats de formació (tallers, cursos, seminaris, etc.) específiques per a entrenar habilitats i destreses concretes en funció dels propis interessos personals.
- 3) Projectes d'introducció de millores i innovacions educatives en la mateixa pràctica d'aula. Realització d'una investigació/acció consistent en la implementació de canvis en l'aula amb el suport de tutor o tutora i d'assessors o assessores pedagògics.
- 4) Jornada d'Experiències d'Innovació Educativa (JEIE). Cada curs acadèmic s'organitzarà una jornada com a tancament del programa i espai d'intercanvi i difusió dels resultats de la millora educativa entre tot el professorat novell.

El personal docent i investigador el contracte del qual especifique la necessitat de rebre formació estarà obligat a cursar aquest programa biennal i tindrà preferència en l'admissió.

Tot el professorat novell que participe en el programa rebrà la tutorització i assessorament de professorat amb experiència del mateix àmbit, que l'acompanyarà per a facilitar la seua socialització i integració a l'UJI i l'ajudarà en la millora de la seua docència a l'aula (supervisant i donant *feedback*).

3.2 Programa de Formació per a la Gestió Docent

Aquest programa té per objecte formar totes les persones que desenvolupen o han de desenvolupar un càrrec de gestió en les eines i procediments implicats en l'adequada realització de les seues tasques. Els vicerectorats amb competències, juntament amb la comissió de seguiment del Pla, proposarà anualment la planificació dels cursos, tallers, etc., d'aquest programa.

3.3 Programa per a la Formació Permanent del Professorat

Aquest programa té per objecte donar suport a accions que estimulen la renovació de metodologies docents i assolir un adequat nivell de qualitat educativa, així com a promoure la contribució del PDI al desenvolupament docent dels seus col·legues, de manera que el mateix professorat es converteixi en impulsor dels processos de formació i canvi. Dins del programa trobem les següents accions:

Cada curs acadèmic s'oferirà almenys una convocatòria d'activitats de formació permanent transversal oberta a tot el PDI de l'UJI per a intercanvi de bones pràctiques pedagògiques, etc., de modalitat presencial, semipresencial o virtual. Dintre d'aquesta convocatòria s'inclouran els cursos per al professorat que haja de realitzar formació obligatòria com a conseqüència de la seua avaluació al programa DOCENTIA, formació que es planificarà amb l'assessorament de l'UFIE (Unitat de Formació i Innovació Educativa).

A l'hora de dissenyar les activitats formatives, en cada convocatòria concreta es consideraran les diferents competències i àmbits esmentats anteriorment, així com les necessitats detectades i els resultats de satisfacció de cursos previs.

3.4 Assessorament i autoformació

Aquesta formació està adreçada a col·lectius concrets de PDI en funció de les demandes que arriben a la Unitat de Suport Educatiu (USE) i al Centre d'Educació i Noves Tecnologies (CENT) al llarg del curs acadèmic. S'inclouen els següents tipus d'activitats formatives:

- 1) Accions d'assessorament puntuals (s'oferirà assessorament per a qualsevol acció de millora docent adreçada al PDI de l'UJI);
- 2) Coorganització d'accions de formació en docència promogudes des de departaments o serveis altres que l'USE i/o el CENT.
- 3) Activitats de formació organitzades a instàncies dels òrgans de govern a partir de demandes d'un sector ampli de la comunitat universitària i amb rellevància estratègica per a l'autoformació del professorat.

4. SELECCIÓ DEL PROFESSORAT

L'UJI promourà que el professorat amb més de cinc anys d'experiència docent i amb bones avaluacions docents (notable i excel·lent / destacada i referent DOCENTIA) pugui participar en la formació dels seus companys i companyes. Per a això, des del vicerectorat amb competències en estudis i docència es comunicarà anualment als departaments les temàtiques dels cursos previstos en el Pla per al curs acadèmic, amb la finalitat que es comuniqui el llistat del professorat que compleix els esmentats requisits i que vol formar part de la **borsa de formadors i formadores**.

5. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

Aquest pla depèn del vicerectorat amb competències en estudis i docència, en col·laboració amb el vicerectorat amb competències en política lingüística i igualtat i el Comissionat de la Rectora per a la Coordinació del Gabinet i l'Impuls Digital (CR).

La gestió del Pla es portarà des de la Unitat de Formació i Innovació Educativa (UFIE) de l'USE, depenent del vicerectorat amb competències en estudis i docència. El desenvolupament dels programes i les accions de formació docent s'avaluaran anualment en una comissió de seguiment conformada pels representants dels vicerectorats, el comissionat o persona en qui delegue, la Unitat de Suport Educatiu i el Centre d'Educació i Noves Tecnologies.